

Sirküler Tarihi : 13.05.2008
Sirküler No : 2008/065

2007 YILI İLE 2008 YILI OCAK, ŞUBAT, MART VE NİSAN DÖNEMLERİNE İLİŞKİN Ba ve Bs FORMLARININ 5 HAZİRAN 2008 AKŞAMINA KADAR VERİLMESİ GEREKMEKTEDİR

Bilindiği gibi, Maliye Bakanlığı uzun bir süreden beri Vergi Usul Kanunu'nun 148, 149 ve Mükerrer 257'nci maddelerini kendisine verdiği yetkiye istinaden mükelleflerden başlangıçta sadece mal alımlarına ilişkin bilgiler istemiş, daha sonra uygulama 350 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile hem alım hem satımların bildirilmesi şekline dönüştürülmüştür. Daha sonra yayımlanan 362 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile 2005 ve müteakip yıllara ilişkin mal ve hizmet alımları ile satışlarının bildirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Son olarak 381 sıra no.lu VUK Genel Tebliği (RG. 6.2.2008 – 26779) ile 2008 ve müteakip yıllara ilişkin form Ba ve form Bs'nin verilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bildirim hadleri yeniden belirlenmiştir.

Buna göre 2007 yılına ilişkin olarak 362 sıra no.lu VUK Genel Tebliği ile belirlenmiş eski esaslar, 2008 ve müteakip yıllara ilişkin olarak ise 381 sıra no.lu VUK Genel Tebliği¹ ile belirlenmiş yeni esaslar geçerli olacaktır.

Eski ve yeni hükümler arasındaki temel farklılık, bildirimlerin 2008 yılından itibaren aylık dönemler itibarıyla verilmesidir. 2007 yılına ilişkin formlar yıllık olarak hazırlanacaktır. 2008 yılına ilişkin Ocak, Şubat, Mart ve Nisan ayına ilişkin olarak düzenlenecek ayrı ayrı formlar ise 5 Haziran akşamına kadar verilecektir. Mayıs ve izleyen aylık dönemlere ilişkin formların, takip eden ayın 5'inci gününden itibaren bir sonraki ayın 5'inci günü akşamına kadar verilmesi gerekecektir. Örneğin 2008 yılı Haziran ayına ait Ba ve Bs formları 5 Temmuz 2008 gününden itibaren 5 Ağustos 2008 akşamına kadar gönderilmek zorundadır. Özel hesap dönemine tabi olan mükellefler de, tabi oldukları döneme göre değil takvim yılı esasına göre form vereceklerinden, bunlar da yine 2007 yılına ilişkin olarak hazırlayacakları Ba ve Bs formlarını aynı sürelerde vereceklerdir. Keza bunlar 2008 yılında geçilen aylık esastaki Ba ve Bs formlarını da diğer mükelleflerin tabi oldukları sürelerde vereceklerdir.

2007 yılına ilişkin formların hazırlanması hakkında esas itibarıyla 2005 /109 ve 2006/90 sayılı Sirkülerlerimizde yapılan açıklamalar geçerlidir. 2008 yılına ilişkin esaslar ise bu Sirkülerimizde açıklanmaya çalışılacaktır.

1. KAPSAM :

Ba formu mal ve hizmet alımlarına, Bs formu ise mal ve hizmet satışlarına ilişkindir. Formları bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin vermesi gerekmektedir.

Bankalar, katılım bankaları, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıkları ile sigorta şirketleri Form Bs düzenlemek zorunda değildir. Ancak bunlar faturalı olarak yaptıkları mal ve hizmet alımlarını Form Ba ile bildireceklerdir. Bu kurumların kendi aralarındaki işlemler sebebiyle düzenledikleri dekontların karşı tarafça Form Ba ile bildirilmesine gerek yoktur.

¹ Bu Tebliğin tam metni 2008/13 sayılı Duyurumuz ekinde yer almaktadır.

Noterler de Bs formunu vermek zorunda olmayıp, sadece Ba formunu vereceklerdir. Noterlerde yaptırılan işlemlerin Ba formu ile bildirilmesine gerek yoktur. Aynı şekilde bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin döviz büroları ve yetkili diğer kuruluşlardan yapmış oldukları döviz alım – satımlarını Ba ve Bs formlarına dahil etmelerine gerek bulunmamaktadır.

Döviz alım-satımı ile uğraşanlar, döviz alım ve satım işlemlerini Ba ve Bs formları ile bildirmek zorunda değildirler. Ancak bu mükellefler faturalı olarak yaptıkları mal ve hizmet alımları için Ba formu vereceklerdir.

Kurumlar vergisinden muaf kurumlar 2007 ve takip eden yıllarda Ba ve Bs bildirimini vermek zorunda değildirler.

Bilanço esasına göre defter tutmakta iken, işletme hesabına geçen mükellefler, işletme hesabına geçtikleri yıldan itibaren bildirimde bulunmayacaklardır. İşletme hesabına göre defter tutanlardan bilanço esasına geçenler ise bilanço esasına geçtikleri yılın ilk ayından itibaren form düzenlemek zorundadırlar.

Birden fazla şubesi bulunan mükellefler formlarını şube bazında değil, şube bilgilerini konsolide etmek suretiyle merkezden tek bir form düzenlemek zorundadırlar.

2. BİLDİRİMLERİN DÖNEMİ, VERİLME ZAMANI VE GEÇERLİ HAD:

2.1. Bildirimlerin Dönemi ve Verilme Zamanı :

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, 2008 ve müteakip yıllarda düzenleyecekleri Ba ve Bs bildirim formlarını aylık dönemler halinde vereceklerdir. Bildirimler Mayıs 2008 döneminden başlayarak izleyen ayın 5'inci gününden itibaren bir sonraki ayın 5'inci günü akşamına kadar verilmek zorundadır.²

Aylık olarak düzenlenmesi gereken formlar sadece o aya ilişkin bilgileri içerecek kümülatif olarak düzenlenmeyecektir.

2.2. Had :

2008 yılı ve takip eden yıllara ilişkin olarak uygulanacak had KDV hariç 8.000 YTL olarak belirlenmiştir. 2008 yılından itibaren bildirimlerin aylık olarak düzenlenmesi gerektiğinden haddin aylık olarak dikkate alınması gerekecektir. Buna göre formun ait olduğu dönemde bir kişi veya kurumdan KDV hariç 8.000 YTL ve üzerinde mal ve/veya hizmet alımları Ba formunun Tablo II bölümünde tek bir satır olarak gösterilecektir. Limitin altındaki tüm alışlar Tablo III'te toplam tutar olarak yer alacaktır. Aynı dönemde bir kişi veya kuruma KDV hariç 8.000 YTL ve üzerinde mal ve hizmet satışları ise Bs formunun Tablo II bölümünde tek bir satır olarak gösterilecektir. Limit altında olan tüm satışlar Tablo III bölümünde yer alan "Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı" alanına yazılacaktır.³

Yeni bir belirleme yapılmadığı sürece izleyen dönemlerde de KDV hariç 8.000 YTL'lik had geçerli olacaktır.

3. BİLDİRİMLERİN VERİLME ŞEKLİ :

Bildirimlerin esas itibariyle elektronik ortamda verilmesi gerekmektedir. Başka bir deyişle beyannamelerini elektronik ortamda vermek zorunda olanlar Ba ve Bs formlarını da 381 no.lu Tebliğ'de açıklandığı şekilde elektronik ortamda göndereceklerdir.⁴ Bildirim formlarının elektronik ortamda vermek zorunlu olduğu halde kağıt ortamında veren mükellefler hakkında VUK'nun Mükerrer 355'inci maddesine göre özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır. 2008 yılı için bu cezanın geçerli olan miktarı kurumlarda 1.490 YTL'dir.

² Nisan ayından önceki aylara ilişkin ayrı ayrı düzenlenen formların 5 Haziran 2008 akşamına kadar verilebilmesi için 381 no.lu Tebliğ ile mükelleflere süre verilmiştir.

³ 2007 yılına ilişkin formlarda limit altı işlemlerin bildirilmesi söz konusu değildir.

⁴ 2007 yılına ait formların da esas itibariyle elektronik ortamda gönderilmesi gerekmektedir.

Otomasyona geçmemiş mal müdürlüklerine bağlı olan mükellefler ise bildirimlerini kağıt ortamında vereceklerdir.

Formların meslek mensupları (SM, SMMM, YMM) aracılığıyla da gönderilmesi mümkündür. Bu takdirde formların ilgili kısımlarının nasıl doldurulacağı Tebliğin 2.2. bölümünde açıklanmıştır. Tam tasdik yapılan mükellefler yeminli mali müşavir kısmına (Tablo IV) yeminli mali müşavirleri ile ilgili bilgileri yazacaklardır.

Kağıt ortamındaki formların tam tasdik hizmeti veren YMM'ler veya 3568 sayılı Kanun'a ilişkin 4 no.lu Tebliğ'e istinaden imza hizmeti veren SMMM'ler tarafından imzalanması gerekmektedir.

4. FORMLARIN DOLDURULMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR :

Ba ve Bs formları örnekleri 381 no.lu Tebliğ'in ekinde yer almaktadır. Formların arka yüzlerinde, formun doldurulmasına ilişkin açıklamalar yer almaktadır. Bu açıklamaların öncelikle dikkate alınması gerekir. Tebliğ'in 3.1 nci bölümünde de formların hazırlanmasına ilişkin genel bilgiler yer almaktadır. Formların doldurulması sırasında kullanılacak ülke kodları da Tebliğ ekinde mevcuttur.

Aşağıda, formların doldurulması ile ilgili önemli konular hakkında Tebliğ'de yapılan açıklamalar (Tebliğ'de açıklama bulunmayan hallerde bizim görüşlerimiz) yer almaktadır.

- Formlara alış ve satış iadeleri düşülmeksizin kişi veya kurumlara yapılan alış ve satış tutarları yazılacaktır. Belirlenen KDV hariç 8.000 YTL'lik haddin üzerinde olması halinde, alış iadeleri Bs formunda, satış iadeleri ise Ba formunda gösterilecektir. Dolayısıyla Tablo II'de yer alan "belge sayısı" bölümüne iadeler düşülmemiş rakamlar yazılacaktır.
- Mal alış veya satışına bağlı olarak sonradan ortaya çıkan ve faturaya bağlanan tutarların (vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, iskonto, prim vs.) da bildirimlere dahil edilmesi gerekmektedir.
- Serbest meslek makbuzu ile belgelenen alış ve satışlarda formlar brüt tutarlar esas alınarak düzenlenecektir.
- Formlar KDV hariç tutarlar dikkate alınarak düzenlenecektir. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) ise ayrıştırılmayacak, alım ve satımlar ÖTV dahil tutarlar itibarıyla gösterilecektir.
- 20 no.lu VUK Sirkülerinde, dolaylı bir şekilde bankalar, katılım bankaları, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıkları ile sigorta şirketlerinin, Ba formlarını, alış belgelerinde yer alan KDV tutarlarını ayrıştırmak suretiyle düzenleyecekleri belirtilerek 2004 yılına ilişkin Ba formlarında bu ayrıştırma için adı geçen kurumlara ek süre verilmişti. Ancak daha sonra Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine gönderilen 13.10.2005 tarih ve 53464 sayılı yazıda, sigorta şirketlerinin KDV ayırımına gitmeden Ba formlarını düzenleyecekleri belirtilmiştir. Söz konusu yazıda ayrıca, sigorta şirketlerinin mal ve hizmet alımlarına ilişkin Ba formunu hasar dosyalarında sadece sigorta şirketi adına düzenlenen faturalar için dolduracakları; acentelere ve brokerlere ödenen komisyonların sigortacılık işlemi dahilinde değerlendirildiği ve bunlar için ayrıca Ba formu düzenlenmesine gerek bulunmadığı da açıklanmıştır.
- Sigorta şirketleri tarafından tazminat ödemeleri fatura ile belgelendirilen bir mal veya hizmet alımına dayanıyor ise, Ba formuna dahil edilecek, aksi takdirde dahil edilmeyecektir.
- Müstahsillerden müstahsil makbuzu düzenlenerek yapılan alımlar Ba formuna dahil edilecektir. Bu alımlar gelir vergisi tevkifatı yapılmadan önceki brüt tutarları üzerinden forma yazılacaktır.
- Noterlerde yaptırılan işlemler Ba formuna dahil edilmeyecektir.
- Geç gelen faturaların kayda alındıkları ayın formuna dahil edilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bilindiği gibi, faturalarda yer alan KDV'ler, takvim yılı aşılılmamak şartıyla bu faturaların kayda

alındıkları dönemde KDV indirimine konu edilebilmektedir. Bizim tavsiyemiz, hangi KDV beyannamesinde dikkate alınmışsa ilgili faturanın o döneme ait Ba formunda dikkate alınmasıdır. Ancak bu takdirde satıcının Bs formu ile farklılık olacağı bilinmelidir. Eğer geciken faturalar bildirimi verme süresinden önce gelmişse verilen bildirimin düzeltilmesi yoluyla gerekli düzeltme yapılabilir. Sonradan yapılan düzeltme işlemlerinde VUK'nun Mükerrer 355 nci maddesine göre özel usulsüzlük cezası kesilebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

- Verilen formlara ilişkin düzeltmelerin nasıl yapılacağı Tebliğ'in 3.2 nci bölümünde açıklanmıştır. Düzeltmelerde formun bütünüyle yenilenmesi söz konusudur.
- Elektrik, su, doğalgaz gibi işlemlerde diğer mal ve hizmet teslimleri gibi hadlerin aşılmasına bağlı olarak Ba ve Bs formlarında bildirilecektir.
- Faturaya bağlanmamış kira, iştirak hissesi ve gayrimenkul alımına ilişkin olarak gerçek kişilere yapılan ödemelerin Ba formlarına dahil edilmemesi gerektiğini düşünüyoruz.
- İhracat ve ithalat işlemleri ile KDV'ye tabi olmayan veya KDV'den müstesna bulunan işlemlerin de formlara dahil edilmesi gerekmektedir. Keza ödeme kaydedici cihaz fişleri ile belgelenen alış ve satışlar da formlara ilave edilecektir.
- Haddi aşan alım ve satım bilgileri bulunmayan mükellefler de alım ve satım bilgileri dışındaki tüm bilgileri doldurmak suretiyle formları doldurmak zorundadırlar.

5. MUTABAKAT GEREĞİ :

Gelir İdaresi Ba ve Bs formlarını çapraz kontrole tabi tutmakta ve firma bazında Ba ve Bs formlarındaki uyumsuzlukları tespit etmektedir. Daha sonra bu uyumsuzlukla ilgili bilgi talep edilerek hatalı bildirimlerin düzeltilmesi sağlanmaktadır. Bu nedenle formların müşteri ve satıcılarla mutabakat temin edilerek hazırlanması gerekir. Özellikle satıcı mutabakatlarının üzerinde önemle durulmalıdır.

6. SATICILARIN KARA LİSTEDE OLUP OLMAMASI :

Ba formlarının alınmasının bir nedeni, satıcıların topluca bildirilmesinin sağlanması ve böylece bunların kara liste taramasının topluca ve kolayca yapılabilmesidir. Uygulamada kara liste olarak tanımlanan VEDOP'daki sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanan mükellefler listesinde yer alan kurumlardan mal veya hizmet alınmış olması tek başına bu alımlara ilişkin belgelerin sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge olduğunu göstermez. Ancak özellikle sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleyen firmalardan yapılan alımlar, vergi incelemesi, tarhiyat, hapis cezası, kara listeye girme gibi olumsuz sonuçları olan tehlikeli bir durumdur. Bu nedenle satıcıları arasında kara listedeki firmaların bulunduğu mükelleflerin, bu mükelleflerle temas kurmak suretiyle olayı araştırmaları ve gerekiyorsa bu kişilerle ticari ilişkiye son vermelerini öneririz. Tam tasdik yaptıran firmaların, yeminli mali müşavirleri ile temas kurarak satıcılarını bu açıdan kontrol etmelerinde yarar görüyoruz.

Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleyen ve kullanan kişilerden mal veya hizmet satın alan kişilerin KDV iade talepleri de genel esaslara göre değil, 84 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile düzenlenmiş bulunan ağırlaştırılmış özel esaslara tabi olduğundan özellikle nakden veya mahsuben KDV iadesi talebinde bulunan mükellefleri bu konuda dikkatli olmaları ve gereken özeni göstermeleri konusunda uyarıyoruz.

Uygulamada "naylon fatura" olarak adlandırılan sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belgeden sakınmak için alınabilecek tedbirler 1998/87, 2000/84 ve 2000/101 sayılı Sirkülerlerimizde ve düzenlediğimiz çok sayıda toplantıda belirtilmiştir. Bu tedbirler riski bütünüyle bertaraf etmese de asgari seviyeye indirebilecek niteliktedir. Son olarak bu tedbirler 29.01.2008 tarihinde yapmış olduğumuz tüm müşterilerimize yönelik vergi toplantımızda aktarılmış olup, bu toplantının sunumu www.bdodenet.com.tr adresinde yer alan sitemizin "Seminer Sunumları" bölümünde bulunmaktadır.

7. İŞİ BIRAKMA, TASFİYE, DEVİR VE BİRLEŞME HALLERİNDE FORMLARIN NE ŞEKİLDE DÜZENLENECEĞİ:

- İşini bırakan (terk eden) mükellefler formlarını işin bırakıldığı tarihi izleyen ayın son günü akşamına kadar vermek zorundadırlar.
- Tasfiyesi devam eden mükellefler bildirimlerini tasfiye süresince aylık dönemler halinde genel hükümlere göre vereceklerdir. Tasfiye bitiminde ise formlar, tasfiyenin sonuçlandığı tarihten itibaren 30 gün içinde verilecektir.
- Birleşme halinde münfesi kurum veya kurumlara ait formlar fesih tarihindeki kanuni temsilcileri tarafından verilecektir. KVK hükümleri çerçevesinde yapılan vergisiz devirlerde ise, münfesi kuruma ait devrin gerçekleştiği aylık döneme ait formlar, münfesi kurumun unvanı ve vergi kimlik numarası yazılmak suretiyle devir alan kurum tarafından verilecektir. Tebliğde devir ve birleşmelere yönelik özel bir süre belirlemesi yapılmadığı için bu kıst döneme ilişkin formların genel hükümlere göre izleyen ayın 5'inci gününden itibaren bir sonraki ayın 5'inci günü akşamına kadar verilmesi gerekir.⁵

8. MÜEYYİDE :

Formları elektronik ortamda veya kağıt ortamda belirlenen süre içinde vermeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında VUK'nun Mükerrer 355'inci maddesi uyarınca, özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır. Bu cezanın 2008 yılı için geçerli miktarı kurumlarda 1.490 YTL'dir.

Saygılarımızla.

---

⁵ 2007 yılında gerçekleşen devir ve birleşmeler nedeniyle infisah eden kurumlara ait kıst dönem formlarının devralan kurumlarca en geç 5 Haziran akşamına kadar verilmesi gerekir.